

NIEUWSBERICHTEN

UIT DE

ROTTERDAMSCHÉ COURANT ¹⁾.

(VERVOLG VAN JAARGANG IX).

1798.

(door J. van Beyn)

1 Januari. In 1797 zijn overleden 395 mannen, 537 vrouwen, 1614 kinderen, totaal 2546 personen. Gedoopt werden in de verschillende kerken 2009 kinderen en in ondertrouw werden 649 paren opgenomen.

19 Januari. De Commissie door en uit den Raad benoemd maakt bekend, dat gevaceerd zal worden tot het in ontvangst nemen van de declaratoiren voor het werk van den 8oen penning.

21 Januari. De Raad der Gemeente roept de stemgerechtigde burgers in de wijkvergaderingen op: 1° tot het kiezen van 3 burgers tot aanvulling van het College van den Raad in plaats van de burgers Vermeer, Bouwmeester en Hofhout; 2° tot het kiezen van één burger in iedere wijk, te zamen 13, uitmakende de gedelegueerde commissie betrekkelijk de bezwaren tegen het aanvaarden van Regeeringsposten; 3° om te stemmen over de voordracht van gecommiteerden betreffende het te concipieeren reglement op de begeving van ambten en beneficiën.

21 Januari. Op eene plechtige wijze wordt gevierd, dat het heden 3 jaar geleden was, dat de Franschen hunnen intocht in de stad deden. Een commissie van 5 leden uit den Raad benevens de secretaris, vergezeld van 4 boden, begaf zich om 12 uur van het stadhuis, waar het korps hellebardiers paradeerde, begeleid door een detachement Fransche cavallerie en gewapende burgers, naar de Groote Markt, alwaar een gedeelte van het Fransche en Hollandsche garnizoen, benevens een deel van de burgerwacht, onder de wapenen stond. De Fransche comman-

1) Bewerkt door den heer W. J. L. Poelmans.

dant hield een toespraak, welke beantwoord werd door den president-wethouder Verroen. Na afloop daarvan defileerden de troepen en burgers voor de Commissie en deze werd op dezelfde wijze naar het stadhuis teruggeleid.

26 Januari. De proclamatie der Constitueerende vergadering, van 22 Jan. 1798, over de Staatsregeling, wordt van het stadhuis afgelezen.

29 Januari. Een gedeelte der stemgerechtigde burgers uit wijk E houdt een toespraak tot den Raad der gemeente, waarin de hoop wordt uitgesproken, dat de Raad een geschikt middel mocht vinden, waardoor ieder verplicht werd af te leggen de verklaring: „haat aan het stadhouderschap, foederalisme en regeringloosheid” en bij weigering, zonder vervolging in persoon of goederen, ophield stemgerechtigd burger te zijn.

31 Januari. De Raad der Gemeente kiest tot president, voor de maand Februari, den burger-wethouder J. F. Langestraat.

7 Februari. De Raad der Gemeente roept de stemgerechtigde burgerij op om te stemmen over het prae-advies van gecommiteerden tot het begeven van de vacerende ambten en beneficiën.

8 Februari. Jacob de Gelder, mathematicus, maakt het programma bekend, waarnaar hij zal oprichten een instituut tot bevordering der wis- en werktuigkundige wetenschappen.

16 Februari. Door een commissie uit wijk E wordt tot den Raad een toespraak gehouden, waarin zij verzoekt dat, staande de vergadering, de onderschout Jan Plaat genoodzaakt worde mede te deelen, wie hem last gaf 14 Maart 1796 zijn zijdgeweer te trekken tegen burgers, en bij onvoldoend antwoord hem, Plaat, te stellen in huisarrest, totdat de zaak onderzocht zal zijn.

17 Februari. In de societeit Voor Eén- en Ondeelbaarheid wordt een toespraak gehouden door den president P. Meyer tot den burger Midderingh, die zich zeer verdienstelijk tegenover de societeit gemaakt had.

23 Februari. De Raad der Gemeente maakt bekend, dat voor de doortrekkende Fransche troepen inkwartiering zal worden gehouden.

26 Februari. Door den Raad der Gemeente is gekozen tot president voor de maand Maart de burger-wethouder J. van Schelle.

28 Februari. De Raad der Gemeente roept de stemgerechtigde burgers op tegen 2 Maart, om te stemmen over het prae-advies der gecommiteerden, betreffende de begeving der ambten en beneficiën.

2 Maart. De Raad der Gemeente maakt bekend, dat de zoeven genoemde vergadering niet zal doorgaan en wel om te voldoen aan de aanschrijving van het Administratief Bestuur van het voormalig Gewest van Holland, waarbij noodig werd geoordeeld te onderzoeken, of de

oproeping, en wel speciaal wat betreft sommige artikelen in het prae-advies voorkomende, in strijd is met de Decreten der Constitueerende Vergadering en met die van het Uitvoerend Bewind.

3 Maart. Het oorlogschip „De Doggersbank”, geboord voor 68 stukken, loopt van stapel op 's Lands werf; daarbij waren tegenwoordig o.a de Fransche gezant La Croix de generaal Joubert, de vice-admiraal De Winter, de schout bij nacht Meurer, een groot aantal Fransche en Bataafsche zee- en land-officieren en de commissaris-directeur der marine Jakobson. De afloop geschiedde zoo gelukkig, dat alle vreemde zee-officieren hun tevredenheid betuigden en de Fransche gezant ver-eerde den mr. scheepstimmerman Glavimans, onder wiens leiding het schip gebouwd is, met den broederkus.

4 Maart. De Raad der Gemeente geeft kennis, dat de bekendmaking van 1 Maart betreffende de societeiten en genootschappen niet door ieder is begrepen, waarom deze voorloopig is ingetrokken en de Raad zich tot het Administratief Bestuur van het voormalig Gewest van Holland heeft gewend.

12 Maart. De Raad der Gemeente maakt bekend, dat de voorgaande bekendmaking wordt opgeheven en brengt ter kennis van de burgerij, dat niet alle societeiten en bijeenkomsten na Zondag 4 Maart moeten gehouden worden voor gesloten, maar dat de zoodanige, waarvan de leden oordeelen, dat hare strekking is ter verbreiding van burgerlijke of republikeinsche deugden en kundigheden, waaronder de zedelijke beschaving en vorming natuurlijk behoort, toch verplicht zijn om eene naamlijst van derzelve leden benevens een exemplaar van hare wetten aan den Raad in te leveren binnen den tijd van 8 dagen en dat dus alleen degenen, die eenigen grond vermeenen te hebben in die termen te vallen, zich binnen gemelden tijd kunnen en moeten wenden tot den Raad, ten einde deze naar bevinding van zaken zal kunnen disponeeren.

16 Maart. De burgers B. Cool Jz. en A. de Monye, gecommiteerden uit het Administratief Bestuur van het voormalig Gewest van Holland ter reorganisatie van de Municipaliteit der stad Rotterdam, maken bekend, dat de leden, welke het plaatselijk Bestuur hebben uitgemaakt, zijn ontslagen en dat tot leden van de Municipaliteit zijn aangesteld de burgers: J. van Schelle, J. F. Langestraat, M. J. Verroen, H. J. de Wem, H. H. Gallas, J. Ruychaver Fz., P. van der Laan, A. van den Es, J. de Roode Jr., J. Korthals, J. van der Velde, C. J. Grim en tot secretarissen L. van Oyen Az., J. van der Looy Houthoff en Jan IJs van der Vliet.

19 Maart. Door de Municipaliteit worden commissies benoemd voor:

de Finantiën, de Fabricage, de Weeskamer, de Wisselbank, de Leenbank, de wijken, de huwelijkszaken, de correspondentie en de drooggemaakte landen der stad.

30 Maart. Door de Municipaliteit is tot president voor de maand April benoemd de burger Jan Ruychaver Fz.

7 April. De Municipaliteit maakt bekend, dat op 11 April door de stad en langs de singels, mitsgaders te Overschie onder de poorteriej dezer stad, en in het ambacht van Beukelsdijk, de gewone algemeene collecte voor de armen zal worden gedaan.

22 April. Het Uitvoerend Bewind der Bataafsche Republiek maakt bekend, dat het onderzoeken zal de vele klachten over de agenten ter zuivering van de grondvergaderingen, ingekomen van personen, welke meenen ten onrechte te zijn beroofd van de gelegenheid om op 23 April over het plan van Staatsregeling hun stem uit te brengen.

27 April. Door de Municipaliteit is tot haren president benoemd voor de maand Mei de burger Hendrik Herman Gallas.

15 Mei. De Municipaliteit geeft kennis, dat zij zal zitting houden tot inschrijving en zulks ter voldoening aan een publicatie van het Uitvoerend Bewind der Bataafsche Republiek, waarbij bepaald is: „dat het tweede artikel der Staatsregeling, betreffende het stemvermogen der burgeren onverwijld in werking worde gebragt en de respectieve Gemeentebesturen alle zoodanige burgers, welke vermeenen mogten de vereischen van een stembevoegd burger, bij de Staatsregeling bepaald, te bezitten, ten spoedigsten moeten uitnoodigen om zich in het openbaar stemregister der Gemeente, waartoe zij behooren, te laten inschrijven”.

18 Juni. De burgers K. Hovens en Ad. van der Dussen, gecommiteerden uit het Intermediair Administratief Bestuur van het voormalig Gewest van Holland, geven de Gemeente kennis, dat zullen ophouden leden van de Municipaliteit te zijn: J. F. Langestraat, J. Ruychaver Fz., H. H. Gallas, J. van der Velde, J. Korthals, A. van den Es en H. J. de Wem en als zoodanig zijn aangesteid: P. Baelde. J. D. Huichelbos van Liender, C. van Vollenhoven Jz., J. Jongeneel, A. Ryckevorsel, P. Snellen en H. Minderop.

20 Juni. Door de Municipaliteit zijn benoemd commissiën voor: de Finantiën, de Fabricage, de Weeskamer, de Wisselbank, de Leenbank, de wijken, de huwelijkszaken, de binnenlandsche correspondentie en de drooggemaakte landen der stad.

22 Juni. De Municipaliteit kiest tot haren president voor de maand Juli den burger Joannes van Schelle.

27 Juni. De Municipaliteit maakt bekend, dat het Intermediair Uit-

voerend Bewind der Bataafsche Republiek gelast heeft „de stemregisters met den meesten spoed weder te doen openleggen” en roept de burgers, die de vereischten tot het stemrecht bezitten, op om zich van 2—6 Juli te doen inschrijven en de vereischte belofte af te leggen.

6 Juli. De Municipaliteit maakt bekend, dat voortaan des Zondagsmiddags van 1—7 uur in de Stadspoorten en bij de schouwen langs de vesten gequalificeerde personen met armbussen geplaatst zijn om daarin liefdegaven te ontvangen voor de armen.

11 Juli. In de groote kerk der Remonstranten worden, in bijzijn van een groot aantal toeschouwers, door den schoolmeester M. Mensing geëxamineerd de kinderen der school, in 1796 opgericht door het Departement der Ned. Maatschappij „Tot Nut van 't Algemeen”. Eereprijzen worden toegekend aan de leerlingen Willem van de Linden, Maria Leer, Jacobus Bartholomeus, Sophia Wortman, Jacobus Finson, Dina Hollander en Adrianus Bremer en aan den verdienstelijken schoolmeester een boekgeschenk, welk geschenk met een treffende dankbetuiging, van zijne zijde, werd ontvangen.

13 Juli. De Municipaliteit maakt bekend een besluit van het Intermediair Uitvoerend Bewind der Bataafsche Republiek van 25 Juni 1798, waarbij het aantal leden der Municipaliteit is vermeerderd tot 16 en tot leden der Municipaliteit zijn aangesteld: W. J. Verkamer, W. van der Pot, D. Heyting en J. Roos.

13 Juli. Het op de werf van de O. I. Comp. nieuw gebouwd 's Lands oorlogschip „Neptunus”, geboord voor 68 stukken, loopt van stapel.

16 Juli. De Municipaliteit gelast alle corporaties en particuliere personen, welke eenige administratie over eigendommen van geestelijke corporatiën en Fransche emigranten hebben, daarvan schriftelijk opgaaf te doen vóór of op 19 Juli ten behoeve van den agent van Finantiën der Bataafsche Republiek.

26 Juli. Door de Municipaliteit is tot haren president gekozen voor de maand Augustus de burger Cornelis van Vollenhoven Jansz.

26 Juli. De Municipaliteit geeft kennis, dat in plaats van den burger J. Busch als baljuw is aangesteld de burger A. W. Beelaerts.

27 Juli. De Municipaliteit maakt bekend een resolutie van het Intermediair Uitvoerend Bewind der Bataafsche Republiek, waarbij als leden van de Municipaliteit zijn ontslagen: J. de Roode Jr., C. J. Grim, P. van der Laan, M. J. Verroen en J. van Schelle en in hunne plaatsen zijn benoemd: W. Geerlinck, L. Boon JMzn., J. Sturenberg, J. H. Herrewijn en D. Chabot.

3 Augustus. De Municipaliteit gelast, dat met 6 Aug. de stede-

lijke poorten, op uren bij de keur en ordonnantie bepaald, op het klinket gesteld en gesloten zullen worden.

24 Augustus. De Municipaliteit maakt bekend, dat het Uitvoerend Bewind der Bataafsche Republiek benoemd heeft tot Commissarissen van Assurantie, Averij en Zeezaken J. P. Eberlein, A. Hubert en N. M. Vink.

24 Augustus. De Municipaliteit maakt bekend, dat op Zondag 26 Aug. een collecte zal gehouden worden ten behoeve van de weezen, die in de weeshuizen der verschillende kerkgenootschappen worden onderhouden en dat de opbrengst zal verdeeld worden naar evenredigheid van het getal ouderloozen in ieder weeshuis.

24 Augustus. De Municipaliteit waarschuwt tegen het wegnemen der lampen uit de stads-lantarens.

24 Augustus. De Municipaliteit geeft kennis, dat gedurende de kermis de poorten, behalve de Delftschepoort, den geheelen nacht zullen geopend blijven en dat ieder persoon na het uur, dat deze anders gesloten worden, zal betalen twee stuivers en iedere koets of wagen tien stuivers.

14 September. De Municipaliteit noodigt de burgerij uit, schriftelijk opgaaf te doen van de bezwaren, die zij meenen te hebben tegen onderstaande personen, die naar de achter hunne namen staande betrekkingen hebben gesolliciteerd: A. de Keyzer, W. van Leeuwen, A. Kortland, K. Vredenburg, zakkendragers; A. Kley, veerschipper op Breda; J. K. Seppenfeld, veerschipper op Delft; G. Schmitt, kaaszetter in de waag; D. van Oever, korenmeter; P. van Arem, T. B. Taddichem, bedienaars, ter begrafenis; Batje Sipperus en Catharina van der Starre, wed. Sury turfstonsters.

19 September. De Municipaliteit verbiedt, ingevolge verzoek van Ch. A. Dardenne adjudant-generaal, commandant te Rotterdam, aan herbergiers, tappers, slijters of z.g. koffieschenkers of-schenksters, aan eenig militair, de officieren uitgezonderd, wijn of sterken drank aan te bieden of te verkoopen, veel minder hen te herbergen langer dan een half uur, nadat de taptoe zal zijn geslagen.

28 September. De Municipaliteit kiest tot haren president voor de maand October den burger Abram van Ryckevorsel.

4 October. Willem Beyen, mr. timmerman en molenmaker op de Glashaven, wordt door het Bataafsch Genootschap bekroond als schrijver der verhandeling over de pompmolens.

22 October. De Municipaliteit benoemt een commissie, bestaande uit de burgers Heyting, Snellen en Verkamer, tot het hooren van de hoofdlieden der gewezen gilden en om een opgaaf te doen van den aard en de gesteldheid dezer vernietigde gilden en corporatiën.

4 December. De Municipaliteit geeft de burgerij kennis, dat van 6—8 December zitting zal worden gehouden tot het aantekenen van de veranderde adressen van stemgerechtigde burgers, welke sedert 10 Juli l.l. zijn verhuisd.

14 December. De Municipaliteit geeft kennis, dat de burger Richard Brem door het Uitvoerend Bewind der Bataafsche Republiek is benoemd tot lid der Municipaliteit.

28 December. De Municipaliteit geeft kennis, dat op 1 Jan. 1799 een collecte zal worden gehouden ten behoeve van de weezen, die in de weeshuizen der verschillende kerkgenootschappen worden onderhouden.

31 December. De Municipaliteit, in aanmerking nemende, dat de toevloed van tenten, kramen, wagens en andere opstallen naar de Maas verbazend groot is, zoodanig, dat te vreezen is, dat de dikte van het ijs niet bestand is tegen den last, die daarop gebracht wordt, gelast, dat alle kramen, tenten of andere opstallen ten minste 30 voeten van elkander zullen moeten zijn of anders worden verwijderd.

1799.

1 Januari. In 1798 zijn overleden 392 mannen, 475 vrouwen, 806 kinderen, totaal 1673 personen. Gedoopt werden in de verschillende kerken 1025 kinderen en in ondertrouw werden 666 paren opgenomen.

11 Januari. De Municipaliteit verbiedt herbergiers, tappers en anderen om aan gealimenteerden in de wees- en diaconiehuizen te tappen of te schenken.

13 Januari. De Municipaliteit maakt bekend, dat geen belooningen, voor het uit het water halen van personen, zullen worden uitgereikt, tenzij worde medegebracht een biljet, waarop de letter der wijk en het nummer der woning, waarin de drenkeling woont, vermeld is, of, zoo hij geene bepaalde woonplaats heeft, het nummer van het huis, waarin hij na de redding is gebracht, alsmede de wijkletter en het nummer der woning van hem, welke aanspraak op de belooning vermeent te hebben.

11—21 Jan. 5—13 Febr. In deze dagen zijn weer zeer bijzonder geweest de waarnemingen gedaan op den thermometer van Fahrenheit en op den Dollondschen thermometer met de schaal van Fahrenheit, alsmede de stand van den barometer en hygrometer.

25 Februari. De Municipaliteit benoemt tot haren voorzitter gedurende de maand Maart den burger Richard Brem.

19 Maart. De Municipaliteit ontvangt van de Commissie van Binnenlandsche correspondentie uit het Intermediair Administratief Bestuur van het voormalig gewest Holland een missive, waarbij herinnerd wordt aan den bij de Publicatie der Provisioneele Representanten van 8 Juni 1795 gedanen last om te zorgen, dat in de couranten geen aankondigingen worden geplaatst met de titulaturen van: Heer, Vrouwe, Mevrouw, WelEd., WelEdGeboren, Graaf, Baron enz.

28 Maart. De Municipaliteit benoemt tot haren voorzitter voor de maand April den burger Johan Roos.

6 April. De Municipaliteit deelt mede, dat door burgers-schalisten op 10 April een inzameling zal worden gehouden ten behoeve van hen, die door de overstromingen, in onderscheiden gedeelten van het Vaderland, noodlijdend zijn geworden en zulks ingevolge de publicatie van het Uitvoerend Bewind van 22 Maart, waarbij is bepaald, dat door de geheele Bataafsche Republiek een inzameling zal geschieden.

10 April. De opbrengst der collecte, ten behoeve der door de laatste waterramp ongelukkig geworden ingezetenen der Bataafsche Republiek, door de burgers-schalisten gedaan binnen de stad en derzelver jurisdictie, alsmede onder de poortery van Overschie en in de ambachten van Beukelsdijk, Oost- en West-Blommersdijk genaamd Cool, bedraagt f 16011 : 18 : 8; door den secretaris der Municipaliteit L. van Oyen Azn. is na de collecte tot de schalisten een aanspraak gehouden.

12 April. De Municipaliteit deelt mede, dat de burger J. Verveer Jz. ontslag als secretaris en rentmeester der gewapende Burgermacht heeft verzocht en bekomen, dat deze posten voortaan gescheiden zullen zijn en dat in zijne plaats is aangesteld tot secretaris de burger Js. Wem en tot rentmeester de burger M. Eickma.

23 April. De eerste verjaring der aanneming van de Staatsregeling voor het Bataafsche Volk wordt op plechtige wijze gevierd.

Een detachement uit de gewapende Burgermacht geleidde de verschillende op het stadhuis vergaderde collegiën naar de Boompjes, waar de Burgermacht geschaard stond; aldaar gekomen werden de kanonnen der beide stadsbolwerken gelost, hetwelk beantwoord werd door het wachtschip en twee jachten, op stroom geplaatst door den Commissaris-directeur der Marine, den burger G. J. Jacobson. De president der Municipaliteit, Johan Roos, hield daarna een toespraak tot de gewapende Burgermacht, waarna de collegiën op dezelfde wijze weder naar het stadhuis werden teruggeleid. De klok van de Groote kerk benevens die van den stadhuistoren werden enkele uren bespeeld.

29 April. De Municipaliteit maakt een schrijven van het Departementaal Bestuur van de Delf bekend, waarin verzocht wordt mede-

deeling van alle voortreffelijke daden of uitvindingen, waarvoor de waarlijk verdienstelijke burger die belooning zal erlangen, die zijne deugd of kunde verdient.

29 April. Door de Municipaliteit is tot haren voorzitter voor de maand Mei gekozen de burger Hendrik Minderop.

6 Mei. Het dichtlievend genootschap „Studium Scientiarum Genitrix” maakt bekend, dat bij beschikking van de Municipaliteit tot vergaderplaats aan het genootschap is aangewezen de tweede kamer boven de Oostpoort.

6 Mei. De Municipaliteit maakt bekend, dat van 9—11 Mei zitting zal worden gehouden om in te schrijven de veranderde adressen dier stemgerechtigde burgers, welke sedert 18 Dec. l.l. zijn verhuisd.

22 Mei. De Municipaliteit roept de stemgerechtigde burgers op, om in de grondvergaderingen van 28 Mei in iedere grondvergadering één lid te benoemen, die daarna, met gecommiteerden uit de grondvergaderingen der gemeente Cool, uit hun midden 7 burgers zullen verkiezen tot het ontwerpen van een plan over de wijze en hoegrootheid der belasting ter goedmaking van de kosten voor het onderhoud der armen van deze stad en de ambachten van Cool; het ontworpen plan zal daarna ter goedkenning worden gezonden aan het Departementaal Bestuur van de Delf.

21 Juni. De Municipaliteiten van Rotterdam en van de ambachten van Beukelsdijk, Oost- en West-Blommersdijk, genaamd Cool, roepen, op last van het Departementaal Bestuur van de Delf, de burgers op, die 18 jaar oud, die gehuwd zijnde geen 28 jaren, of ongehuwd zijnde geen 35 jaren hebben bereikt, tot inschrijving voor de Burgermacht.

27 Juni. De Municipaliteit kiest tot haren president voor de maand Juli den burger David Chabot.

3 Juli. In de Remonstrantsche kerk worden door den schoolmeester M. Mensing geëxamineerd de leerlingen der school, in 1796 opgericht door het Stedelijk Departement der Bataafsche Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, en aan die leerlingen, die het meest hebben uitgemunt, prijzen uitgedeeld.

3 Juli. Voor de maand Augustus is tot voorzitter der Municipaliteit gekozen de burger Johannes Sturenberg.

31 Juli. Ten verzoeke van den kolonel der gewapende Burgermacht, M. M. de Monchy, geeft de Municipaliteit kennis, dat tot Luit. kolonel en chef van het eerste bataillon is benoemd de burger G. J. Jacobson, tot doctoren de burgers A. van Wijnoxbergen, L. F. Peissman en Th. F. van Opdorp en tot chirurgijns de burgers F. J. van Douwe, G. van Balen en K. van Hattem.

9 Augustus. De Municipaliteit verbiedt, ten verzoeken van den Franschen commandant, iederen schipper of voerman om Fransche militairen, die niet van een behoorlijk door een commissaris van oorlog geveiseerd reisbiljet voorzien zijn, in hunne schuiten of wagens te vervoeren, en zulks om desertie te voorkomen.

14 Augustus. De Municipaliteit maakt ten verzoeken van den Franschen Commandant bekend, dat de taptoe van 9 uur 's avonds is gebracht op acht uur en herhaalt het verbod om aan militairen, officieren uitgezonderd, een half uur na het slaan der taptoe, te tappen of wijn of drank te schenken.

21 Augustus. De Municipaliteit verzoekt de leden van de gewapende Burgermacht, die niet op de nieuwe rol der wapenvoerende burgers zijn gebracht, hunne wapenrusting, bestaande in een geweer, een sabel en een patroontasch, tegen gereede betaling te bezorgen aan de Delftsche poort.

21 Augustus. De Municipaliteit roept ieder, die in de termen der wet voor de Burgerwapening valt en zich nog niet heeft doen inschrijven, op, zulks alsnog te doen.

23 Augustus. De Municipaliteit geeft kennis, dat op 25 Augustus een collecte zal worden gehouden voor de weezen, die in de weeshuizen der verschillende kerkgenootschappen onderhouden worden; de opbrengst daarvan zal verdeeld worden naar evenredigheid van het getal ouderloozen, die in ieder weeshuis zijn opgenomen.

28 Augustus. De Municipaliteit roept, ingevolge de publicatie van het Uitvoerend Bewind van 25 Aug., de burgers op, die bekwaam zijn in den wapenhandel om zich te doen inschrijven ter verdediging van het Vaderland tegen den algemeenen vijand en ter beveiliging van de inwendige rust.

29 Augustus. De burger Willem van der Pot wordt door de Municipaliteit tot haren voorzitter gekozen.

30 Augustus. De Municipaliteit roept burgers op, die in het jaar 1787, vóór de omwenteling van dat jaar of sedert de maand Januari 1795, schutterlijke diensten hebben gepresteerd, om tijdelijk en alleen tot bewaring der stedelijke rust, met en benevens het georganiseerd bataillon dezer gemeente, de stedelijke wachten te betrekken.

2 September. Fransche troepen trekken alhier door; de 2e comp. van de gewapende Burgermacht, onder kapitein Antonie, vertrekt naar Brielle; 118 gekwetste en zieke militairen worden alhier aangebracht om in het hospitaal verpleegd te worden; ook vertrekken met de trekschuit eenige vrijwillige burgers naar Haarlem.

13 September. De Municipaliteit maakt bekend, dat zij, die oud

linnen of pluksel ter verzorging van de ongelukkige gekwetsten voorhanden hebben, dit kunnen bezorgen aan het Stads-timmerhuis of in de Arm- en Weeshuizen.

17 September. Fransche troepen infanterie trekken door de stad naar Delft.

22 September. Vijf à zes schuiten met gekwetsten komen alhier aan: een detachement Fransche grenadiers en het tiende regiment dragonders vertrekken naar Delft.

25 September. De Municipaliteit roept voor de derde en laatste maal de burgers, in de termen der wet vallende, op om zich te doen inschrijven voor de burgerwapening.

26 September. De burger Cornelis van Vollenhoven Jansz. wordt door de Municipaliteit tot haren voorzitter voor de maand October gekozen.

3 October. Baljuw, Schepenen en Mannen van Schieland loven een premie van duizend caroli guldens uit voor het aanbrengen van den dader of de daders, die getracht hebben brand te stichten in de lijnbaan van de burgers Jan en Dirk Jongeneel & Comp., buiten de Oostpoort benedendijks, onder het ambacht van Kralingen in de jurisdictie van Schieland.

7 October. De Municipaliteit maakt bekend, dat, ter voldoening aan een notificatie van het Departementaal bestuur van de Delf, tot 21 Oct. zitting zal worden gehouden tot het ontvangen van jassen en hemden, om daarmede de krijgslieden in het gure seizoen te kleeden.

10 October. De Municipaliteit stelt vast een belasting tot onderhoud der armen in de gemeenten Rotterdam en Cool, waarvoor het ontwerp is uitgebracht door de gecommiteerden van de Municipaliteiten en burgerijen der stad Rotterdam en van het ambacht in Cool: nl. C. van Vollenhoven Jansz., David Chabot, Richard Brem, J. Sturenberg, Jan Jongeneel Jr., W. Geerling, Pieter Snellen, Hendrik van der Beek, Abm. van Stolk Jz., L. F. Peissmann, Willem Landmeter, Abm. Noordwijns, Jo. Minderop, Johs. Thomee, Johs. van Westerveld en G. Mees.

22 October. Van het Stadhuis wordt, onder het uitsteken van vlaggen, losbranden van het kanon en spelen der klokken, afgekondigd een publicatie van het Uitvoerend Bewind der Bataafsche Republiek, waarin voorkomt de overeenkomst tusschen de generaals Knox en Rostollant, waarbij de vrede met Engeland en Rusland gesloten is.

28 October. De Municipaliteit benoemt tot haren voorzitter voor de maand November den burger Wouter Geerling.

6 November. De Municipaliteit verbiedt het aanwerven of aannemen

binnen deze stad van manschappen voor het leger ten behoeve van andere gemeenten.

13 November. Baljuw, Schepenen en Mannen van Schieland loven een premie van f 50.— uit voor het aanwijzen der daders van gepleegde diefstallen van leuning van bruggen, boomen, palen, hekken en turf.

18 November. De Municipaliteit maakt bekend, dat een commissie is benoemd, die zitting zal houden in de maand Jan. 1800 tot uitspraak over de klachten ingekomen over de belasting tot onderhoud der stadsarmen.

18 November. De Municipaliteit bepaalt, dat het arbeidsloon voor de Amerikaansche tabak met een stuiver per vat wordt verhoogd, welke verhooging zal worden genoten door de noodhulpen van de waagarbeiders.

28 November. De burger Pieter Snellen wordt door de Municipaliteit tot haren voorzitter gekozen voor de maand December.

1 December. De compagnie vrijwilligers van den kapitein W. Teysen wordt door den Commissaris van het Uitvoerend Bewind van Domseler op een plechtige wijze uit 's Lands dienst ontslagen. De Commissaris hield bij deze gelegenheid een toespraak tot de Compagnie, welke beantwoord werd door den kapitein Teysen.

19 December. Het Nationale feest wordt op een plechtige wijze gevierd; ten half negen vergaderde de Municipaliteit op het Huis der Gemeente, alwaar tegen half tien waren genoodigd: het college van Baljuw en Schepenen, de Fransche generaals Prevost en Paradis met derzelver staf, de kolonel en staf der Gewapende Burgermacht, de kolonel en staf van Saxon-Gotha, de Commissaris-Directeur der Marine, burger Jacobson, de Fransche consul, de commissaris van de convoyen en licenten, Blok, de redenaar L. van Oyen Azn., de Stadssecretarissen. Den geheelen dag hebben er feestelijkheden plaats.

19 December. Ook in de synagoge, alwaar de gemeente verzameld was, wordt het feest door den opper-rabijn L. Hijman van Breslau in een predicatie herdacht.

30 December. De Municipaliteit benoemt tot haren voorzitter voor de maand Januari 1800 den burger Gerrit Costerman.

30 December. De Municipaliteit maakt bekend aan eigenaars van huizen, pakhuizen enz., die meenen recht van restitutie te hebben van de betaalde belasting voor het onderhoud der stedelijke kas tot onderhoud der armen, dat zij zich met gezegelde biljetten kunnen vervoegen ten Huize der Gemeente in het vertrek A.

30 December. Ook wordt bekend gemaakt, dat op 1 Jan. een

collecte zal worden gehouden ten behoeve van de weezen, die in de weeshuizen der onderscheiden kerkgenootschappen onderhouden worden en dat de opbrengst verdeeld zal worden naar evenredigheid van het getal ouderloozen in ieder weeshuis.

1800.

1 Januari. In 1799 zijn alhier overleden 480 mannen, 569 vrouwen en 889 kinderen, totaal 1938 personen. Gedoopt zijn 2096 kinderen en in ondertrouw zijn opgenomen 576 paren.

6, 8, 10, 15 en 17 Januari. Over den aanvang der XIXde eeuw met 1 Jan. 1800 of met 1 Jan. 1801 ontstaat geschil en komen op genoemde data's stukken voor, waarin gebruikt worden vele rede-neeringen, aanhalingen van het gezag van schrijvers, beslissingen van wetgevers en eindelijk een onderscheiding of Christus' geboortejaar moet beginnen met 0 of met 1 van die tijdrekening. Het slotartikel is van Prof. Kluit.

24 Januari. De gewezen Directeur der Fransche Republiek Barthelemy bezoekt deze stad; met generaal Angereau vertrekt hij in een koets met zes paarden bespannen naar Den Haag.

27 Januari. Door de Municipaliteit wordt tot haren voorzitter gekozen voor de maand Februari: Dirk Heyting.

5 Februari. De Municipaliteit roept personen op, die genegen zijn om den Lande in het leger te dienen, en zulks ingevolge publicatie van het Uitvoerend Bewind der Bataafsche Republiek van 29 Jan. l.l., waarbij deze stad ter completeering van de Bataafsche Armee twee mannen voor iedere grondvergadering, waarin de Gemeente verdeeld is, moet leveren.

26 Februari. Jacob Hendrik Herrewijn is door de Municipaliteit tot haren voorzitter voor de maand Maart gekozen.

28 Maart. De Municipaliteit kiest tot haren voorzitter voor de maand April: Willem Jacobus Verkamer.

7 April. De algem. vergadering van het Teekengenootschap „Hierdoor tot Hooger" wordt door den voorzitter Gerard van Nymegen met een redevoering geopend en daarna door den secretaris W. Baartz verslag gedaan over den toenemenden bloei van het genootschap. Aan de leerlingen Dirk Hendk. de Vries, Hendk. van de Laar, Marinus Boele, F. Montauban van Swijndregt, Joh. Lod. Verwij, H. P. van Voorts Hesseling en K. van Gilse van der Pals, wier teekeningen bekroond zijn, worden prijzen uitgereikt.

10 April. Op 's Lands werf loopt van stapel het oorlogsschip „Pieter Paulus” van 64 stukken.

11 April. Door den Kerkeraad der Nederd. Herv. Gemeente alhier is ter vervulling van een predikantsplaats opgemaakt het volgende zestal: G. W. J. Bonnet, predikant te Wijk bij Duurstede, G. van Oordt te Haarlem, C. van Rossum te Muyden, C. van der Leeuw te Hoorn, D. C. van Leeuwen van Duyvenbode te Kralingen en R. R. J. van der Meulen te IJsselsteijn.

15 April. Uit bovengenoemd zestal is door den Kerkeraad het volgende drietal gemaakt: G. W. J. Bonnet, G. van Oordt en C. van der Leeuw.

Ds. G. W. J. Bonnet is daarna met algemeene stemmen beroepen.

28 April. De Burger Johan Roos is door de Municipaliteit tot haren voorzitter gekozen voor de maand Mei.

23 Mei. Baljuw, Schepenen en Mannen van den Hove en Hooge Vierschaar van Schieland geven kennis, dat Cornelis van Veen tot Lid der Vierschaar is benoemd in plaats van den overleden Schepen Huybert van Ryckevorsel.

24 Mei. Van stapel loopt 's Lands schip „De Chatham” van 76 stukken, het grootste, dat ooit op de werf alhier gebouwd is.

30 Mei. Door de Municipaliteit is tot haren voorzitter voor de maand Juni benoemd de burger Richard Brém.

30 Juni. Voor de maand Juli is als voren gekozen de burger Jan Jongeneel Jr.

2 Juli. Het gewoon jaarlijksch examen der leerlingen van de school, welke het Stedelijk Departement der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen in 1796 heeft opgericht, wordt in de groote kerk der Remonstranten gehouden door den schoolmeester M. Mensing.

14 Juli. Het eerste Regiment Bataafsche Kavallerie komt alhier aan en vertrekt den volgenden dag naar Gorinchem.

28 Juli. Door de Municipaliteit is tot haren voorzitter voor de maand Augustus gekozen de burger David Chabot.

22 Augustus. De Municipaliteit maakt bekend, dat op Zondag 24 Aug. een collecte zal worden gehouden ten behoeve van de weezen in de weeshuizen der onderscheiden kerkgenootschappen verpleegd wordende en waarvan de opbrengst zal verdeeld worden naar evenredigheid van het getal ouderloozen in ieder weeshuis.

29 Augustus. Door de Municipaliteit is tot haren voorzitter voor de maand September benoemd de burger Hendrik Minderop.

29 September. Voor de maand October is als voren gekozen de burger Abram van Ryckevorsel.

3 October. De Municipaliteit waarschuwt tegen de ongeregeldeheden op de Botermarkt over den uitvoer van boter, kaas en andere levensmiddelen.

18 October. De eerste verjaring der Capitulatie met de Engelsche-Russische Armee wordt gevierd door een parade in de Boompjes, alwaar door den kolonel Gilquin een toespraak tot het leger wordt gehouden, het opvoeren van een toepasselijk stuk in de schouwburg, terwijl verscheidene bals en vriendenmaaltijden de plechtigheden van dezen dag besluiten.

29 October. De Municipaliteit kiest tot haren voorzitter voor de maand November den burger Willem van der Pot.

9 November. Ongeveer half vijf woedt alhier een hevige storm, waardoor veel schade is veroorzaakt aan huizen, schoorsteenen en daken, verscheidene boomen werden omgerukt en zelfs rijtuigen omver waaiden.

28 November. De Burger Johannes Sturenberg wordt door de Municipaliteit tot haren voorzitter benoemd voor de maand December.

5 December. De Municipaliteit maakt bekend een plan van in-teekening voor de bereiding en uitdeeling der Rumfordsche soep aan behoeftigen.

19 December. De Municipaliteit roept, ingevolge het Reglement voor de Burgerwapening, de burgers, in de termen der wet vallende, op, om zich van 22—24 Dec. voor die wapening te doen inschrijven.

29 December. De Municipaliteit benoemd tot haren voorzitter voor de maand Januari den burger Wouter Geerling.

INHOUD

der eerste tien jaargangen van het Rotterdamsch Jaarboekje 1888—1912.
I verschenen in 1888, II in 1890, III in 1892, IV in 1894, V in 1896,
VI in 1899, VII in 1900, VIII in 1910, IX in 1911, X in 1912.

	jrg. blz.
BEETS, Dr. A., Vroegere Stadgenooten. Uit de „Heerenboekjes” 1705—1765	I, 273
BEETS, Prof. Dr. N., Palmiana	I, 97
BEZEMER, Mr. W., Een weddenschap om een huis . . .	III, 221
„ Eenige aantekeningen betreffende het oude geslacht Van der Spangen . .	IV, 113
„ Rotterdam in de eerste dagen van April 1572	IV, 219
„ Strafrechtspraak te Rotterdam in de 16e eeuw	V, 89
„ Het Tucht- en Werkhuis te Rotterdam (thans Huis van bewaring)	VI, 149
„ Iets over de geschiedenis van het Rotterdamsche Proveniershuis	VII, 59
„ De Rotterdamsche Schutterij in den ouden tijd	VII, 159
BLOK, Prof. Dr. P. J., Rotterdam in de 17de en 18de eeuw	IX, 14
BIJLSMA, Mr. R., Rotterdams welvaren in den Spaanschen tijd	VIII, 75
„ De brouwerij „De twee witte klimmende leeuwen”	IX, 127
„ Rotterdamsche regeeringsgeslachten uit den Bourgondisch-Oostenrijkschen tijd .	IX, 182
„ Oudrotterdamsche „Cruydenierie” . . .	X, 91
„ Een Oudrotterdamsch agrariërs-geslacht .	X, 100

	jrg. blz.
CALLENBACH, Dr. J. R., Een predikant als postillon d'amour	VIII, 132
" De St. Sebastiaanskapel . . .	IX, 112
" Napoleon en het predikants- costuum	X, 186
CRAANDIJK, J., Iets over het geslacht van Cralingen . . .	II, 71
DYSERINCK, Dr. JOHS., Het Rotterdamsche tooneelgezelschap van Bingley en Rivier te Vlissingen, 12—28 Juli 1779	I, 269
ENSCHEDÉ, J. W., Het orgel in de St. Laurenskerk in 1642 aanbesteed aan den orgelmaker Hans Goltfus	IX, 139
FRANCKEN AZN., Dr. W., Iets over en uit Erasmus' Samen- spraken	I, 125
FREDERIKS, J. G., Het gebouw der Rotterdamsche Bank (Boompjes no. 77)	IV, 193
FRUIN, Prof. Dr. R., Naar aanleiding der vereeniging van Delfshaven met Rotterdam	II, 1
GEESINK, Dr. W., De zaak van Brakel in 1688	I, 153
" Een terechtstelling van Anabaptisten te Rotterdam gestoord in 1558	II, 233
HAVERKORN VAN RIJSEWIJK, P., De jeugd van Hendrik Tollens	I, 107
" Een kijkje op Rotterdam in het begin der acht- tiende eeuw	II, 107
" De Rederijkerskamer en de tooneelvoorstellingen te Rotterdam in de eerste helft der zeventi- ende eeuw	II, 151
" De Rederijkerskamer te Rotterdam in de eerste helft der zeventiende eeuw	III, 135
" De schilders Viruly	IV, 151
" De „Extase” van Mat- thijs Maris	IX, 174
HOEFER, F. A., Het huis „Ceulen”	I, 197
" De klokkenspellen te Rotterdam	III, 141

	jrg.	blz.
HOFFMANN J. J. ZN., W. J., Endeldijk in den Patriottentijd	VIII,	154
HOOGLAND, A. J. J., Het Dominicaner-klooster te Rotterdam	III,	177
HUDIG, J., In memoriam. L. Pincoffs	X,	175
ITALIE, E., De conscriptie en de Rotterdamsche joden . .	X,	81
KAN, Dr. J. B., De Illustre School te Rotterdam	I,	1
„ Licht en Dicht	I,	285
„ Erasmiana	II,	43
„ Erasmus' sterfjaar (1536) in twee tijd- verzen	II,	70
„ Een opschrift van het vroegere Stadhuis te Rotterdam verbeterd	II,	231
„ Erasmus in Italië	III,	103
„ Licht en dicht. Aan Erasmus bij een her- druk van zijn „Encomium Moriae”	III,	139
„ Onze oude School	IV,	203
„ Erasmiana	V,	61
„ Een onbekend gedicht van Erasmus . .	V,	74
KAN, Jr., Mr. J. B., Het toezicht op de uitgaven der stad Rotter- dam vóór 1795. Een historische schets . .	V,	161
KNUTTEL, Dr. W. P. C., Kerk en stadhuis	VIII,	1
LINTUM, Dr. C. TE, De textielindustrie in Oud-Rotterdam .	VII,	1
„ De oprichting van de Rotterdamsche kamer der West-Indische Compagnie	VIII,	101
MEES, N. ALTING, Uit het Protocol van Jacob Symonz., notaris publycq binnen Rotterdam. 1585—1621	X,	115
MOQUETTE, Dr. H. C. H., Een keizerlijk bezoek in 1814 .	VIII,	117
„ Uit den Franschen tijd	VIII,	183
„ Het St. Agnietenconvent	IX,	75
„ Een lastige pupil	X,	53
MULLER HZN., Mr. S., De oudste Rotterdamsche Kronieken	III,	1
„ Kronieken en Beschrijvingen van Schieland en Rotterdam	III,	65
NOLEN, TH., Dr. Daniël Jonctys	II,	133
OBREEN, F. D. O., De oorsprong der namen van sommige straten en stegen te Rotterdam	III,	226
RAVESTEIJN, L. J. C. J. VAN, Het brandwezen te Rotterdam	V,	1
„ „ „ (vervolg)	VI,	97
„ „ „ (slot)	VII,	113
RIJKEN, G., De Rottestroom	II,	253

	jrg. blz.
RIJN, G. VAN, Het pamflet „Aan het Volk van Nederland” te Rotterdam	I, 207
„ Kaat Mossel	II, 161
„ Cornelis van Oeveren, wagenmaker op het Haagsche veer	III, 231
„ De Rotterdamsche kermis	IV, 249
„ Van Reijn's Geschiedkundige beschrijving der stad Rotterdam	V, 225
„ De Aktiehandel in 1720 te Rotterdam en de Maatschappij van Assurantie, Disconteering en Beleening dezer stad	VI, 1
„ Lovel Reeve, de Engelsche concholoog te Rotterdam	VI, 201
„ De slapende boer van Stolwijk en de Rotter- damsche geneesheeren	VII, 67
„ De Markies de Vêrac te Rotterdam	VII, 154
SLOTHOUWER, Dr. G. M., Iets over Rotterdam's garnizoen vóór 1795	VI, 77
SLIJPER, Dr. E., Een proces over de haardracht der vrouw bij de joden te Rotterdam	VIII, 25
TAVENRAAT, Mr J. J., In Memoriam. Burgemeester Meinesz	IX, 1
UNGER, J. H. W., De Vroedschapspenningen van Rotterdam	I, 169
„ De standbeelden van Desiderius Eras- mus	II, 265
„ De oudste plattegrondkaart van Rotterdam	III, 209
„ De Correspondentie in de Rotterdamsche Vroedschap	IV, 1
„ Lijst van Rectoren, Conrectoren en Praeceptoren aan de Latijnsche Schoel te Rotterdam. (1500—1884)	IV, 212
„ De Correspondentie in de Rotterdamsche Vroedschap. (Vervolg en slot)	V, 183
„ De oudste keuren van Schieland	VI, 206; VII, 168
WIERSUM, Dr. E., Jan Bisschop	VIII, 50
„ Pieter van Vollenhoven als garde d'honneur	IX, 26
„ Een onverkwikkelijke historie	IX, 178
„ Uit de jeugd van J. H. van 't Hoff	X, 1
„ Graftschriften uit de Prinsenkerk	X, 7